

Eerste prestatiecontract beheer en onderhoud gemeentelijke bomen

Goirle is de eerste gemeente die een UAV-geïntegreerd contract heeft afgesloten voor het beheer van gemeentelijke bomen

Het afgelopen jaar zijn op verschillende plekken in Nederland zogenaamde prestatiecontracten afgesloten. Dat past in de trend dat gemeentes meer en meer regiegemeentes worden en de markt niet alleen uitvoerend bezig is, maar ook de rol van toezichthouder op zich neemt.

Auteur: Hein van Iersel

De groenbestekken die tot nu toe gegund zijn, zijn praktisch allemaal integrale bestekken, waarbij de aannemer een breed palet aan werkzaamheden op zich neemt. Het bestek in Goirle is het eerste specifieke contract voor alleen boombeheer. Günther Rutten van Cobra planadviseurs verzorgde de voorbereiding. Het werk werd gegund aan BTL Realisatie.

Ook in Goirle was aanvankelijk voorzien in een 'ouderwetsch' RAW-bestek, maar gaande het proces bleek een prestatiecontract beter te passen in

de visie van Günther Rutten en de gemeente ging daarmee akkoord.

De essentie van het contract is dat de gemeente Goirle volledig wordt gevrijwaard van aansprakelijkheid bij schade of letsel door gemeentelijke bomen. Daarnaast is de huidige kwaliteit van de bomen beschreven en is vermeld dat die minimaal gelijk moet blijven. Verder is opgenomen dat de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het zelfstandig afhandelen van klachten en meldingen over gemeentelijke bomen.

Bijeenkomst

Op 21 september 2015 organiseerde Günther Rutten van Cobra planadviseurs in het gemeentehuis van Goirle een soort masterclass over UAV-geïntegreerde contracten in het algemeen en de totstandkoming van dit contract in het bijzonder. Een prestatiecontract heeft weliswaar tal van voordelen, maar kent ook risico's.

Kees Bongers en Istvan van Hoof, beiden van de provincie Noord-Brabant, deelden hun ervaring met deze contracten met de gemeente Goirle en

5 min. leestijd

ACHTERGROND

KEES BONGERS:

'In het begin is het werken met een UAV-GC is voor een opdrachtgever hetzelfde als het leren fietsen van je kind: eerst houd je het nog vast, maar op een gegeven moment moet je het loslaten. En ja, dan vallen ze een keer. Je helpt het kind weer op de fiets en je gaat samen verder.'

KEES BONGERS:

'We werken liever met bonussen dan met kortingen. Het is net als bij kinderen: geef je straf, dan krijg je een weerwoord; bij beloning krijg je motivatie.'

NICO VAN AARLE:

'Ik wist al dat ik moest leren loslaten. Na vandaag besef ik dat het loslaten nog verder gaat dan ik voorzien had.'

ED THEUNISSEN (TOEZICHTHOUDER VAN DE GEMEENTE GOIRLE):

'Ik heb er het volste vertrouwen in dat deze jongens het tot een goed resultaat brengen.'

ANDRÉ HINGSTMAN (PROJECTLEIDER BIJ BTL REALISATIE):

'Voorheen zag ik dood hout in bomen en zou ik dit kenbaar maken en wachten op een signaal van de gemeente om te gaan snoeien. Nu denk ik: o jee, dat zijn mijn bomen; daar moet ik iets mee doen.'

JOEY VAN DEN BRAND (ETW'ER BIJ BTL REALISATIE):

'Ik moest een VTA-controle uitvoeren en had enkele uren over. Voorheen zou ik teruggegaan zijn naar Haaren. Nu ben ik in overleg met de projectleider de algemene boomkenmerken van andere bomen gaan controleren; dat is wel zo efficiënt.'

opdrachtnemer BTL Realisatie; dit als aftrap voor het eerste UAV-GC voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke bomen in Nederland.

Meervoudig onderhands

Nico van Aarle (projectleider beheer en onderhoud van de gemeente Goirle) vertelt:

'De afgelopen vijftien jaar heeft Van Helvoirt Groenprojecten het boomonderhoud van de gemeente Goirle naar volle tevredenheid uitgevoerd. Goirle moest echter een nieuw bestek op de markt brengen. Daarvoor hebben wij Günther Rutten van Cobra benaderd. Zijn opdracht was het schrijven van een RAW-raamovereenkomst voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke bomen. De aannemer moet naast het snoeien van bomen zelfstandig zijn werk inplannen, VTA-controles en nadere onderzoeken uitvoeren en ook namens de gemeente klachten en meldingen afhandelen. Günther is vervolgens met die opdracht vertrokken om een offerte te maken. Twee dagen later belde hij echter op: "Nico, volgens mij past deze vraag beter in een UAV-GC." In overleg met Ingrid van Beers, inkoper van de gemeente Goirle, is het contract meervoudig onderhands aanbesteed. Nu, een half jaar later, heeft de gemeente Goirle de primeur van het eerste prestatiecontract voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke bomen.'

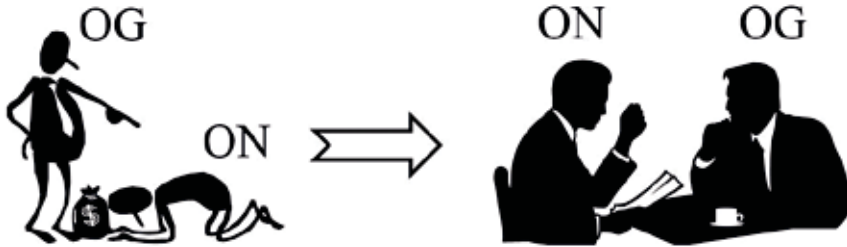
Günther Rutten licht het contract toe:

'Cobra planadviseurs heeft een prestatiecontract geschreven, waarin in feite is opgenomen dat de opdrachtnemer de opdrachtgever vrijwaart van aansprakelijkheid bij schade of letsel door gemeentelijke bomen. Daarnaast is de huidige kwaliteit van de bomen beschreven en is vermeld dat die gelijk moet blijven of toenemen. Als laatste is erin opgenomen dat de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het zelfstandig en naar tevreden-

Gunther Rutten

Afbeelding: contractfilosofie

Veel opdrachtgevers denken dat een aannemer er alleen op uit is om geld te verdienen. Maar eerlijk is eerlijk: ik zat hier ook niet als ik niet betaald kreeg

heid van de opdrachtgever afhandelen van klachten en meldingen over gemeentelijke bomen. Feitelijk hebben we dus beschreven aan welke eisen het beheer en het onderhoud moeten voldoen. We hebben daarbij enkele functionele eisen uitgewerkt. De kwaliteit van het boombeeld moet in algemene zin gelijk blijven of toenemen. De procesmatige kant van het verhaal is echter veel uitgebreider. We willen niet meer sturen op onderhoudsbeurten. We willen zien dat de opdrachtnemer het proces van A tot Z zodanig in de vingers heeft, dat werkzaamheden vervolgens naar tevredenheid worden uitgevoerd.

Om dat te bereiken, is er wel een geheel nieuwe houding nodig, zowel van de opdrachtgever als van de opdrachtnemer. Welke rol moet iedereen aannemen en hoe ga je met elkaar om?

Kees Bongers put uit eigen ervaring: 'De provincie Noord-Brabant heeft het meerjarig onderhoud

van de provinciale wegen in een prestatiegericht contract gegoten. De belangrijkste wijziging ten opzichte van eerdere contracten is de beoogde andere relatie tussen opdrachtnemer en opdrachtgever.' Kees Bongers toont dat aan de hand van twee afbeeldingen aan.

'Daarbij schrijft de provincie niet meer voor hoe of wanneer een opdrachtnemer iets moet uitvoeren, maar alleen aan welk beeld de weg moet voldoen. Dat is soms lastig. Bijvoorbeeld als er een melding binnenkomt van een gat in de weg: het is dan lastig om niet opdracht te geven om dat gat direct te laten dichtten. We sturen alleen de melding door. Vervolgens is het aan de opdrachtnemer om te bepalen wat ermee moet worden gedaan.'

'De controle op de uitvoering van het contract is veel meer procesmatig. We kennen de SCB-systematiek: systeemgerichte contractbeheersing. Daarbij sturen we op risico's. Mogelijke knelpunten, zoals het aangehaalde gat in de weg, worden in een risicotabel opgevoerd. Afhankelijk daarvan wordt bepaald welke knelpunten getoetst worden. Omdat een gat in de weg met veiligheid te maken heeft, is dat al snel een toetspunt. In tegenstelling tot voorheen gaan we niet kijken óf dat gat er wel echt is; we hebben er immers al een melding van. We toetsen het proces dat zou moeten borgen dat er geen gaten ontstaan. Eerder in het proces is er blijkbaar iets verkeerd gegaan.'

'Tot slot werkt de provincie in het contract liever met beloningen dan met kortingen. Een opdrachtnemer die goed presteert, krijgt een contractverlenging van twee jaar.'

Na het verhaal van Kees Bongers volgde een discussieronde. Het was al met al een leerzame middag voor alle partijen. Als afsluiting werd BTL succes gewenst. De eerstvolgende stap voor BTL is het indienen van alle benodigde plannen en uitvoeringsdocumenten. Cobra planadviseurs zal die namens de gemeente beoordelen. Als die stukken

akkoord bevonden zijn, kan BTL voortvarend van start gaan.

Vertrouwen

Kees Bongers: 'Het hele contract is gebaseerd op wederzijds vertrouwen; je moet het samen doen. Uiteraard moet een opdrachtnemer je ook zijn vertrouwen geven. Voor vertrouwen is wel open en oprechte communicatie nodig; anders werkt het niet. Met name de opdrachtnemer moet meer durven zeggen, vooral als de opdrachtgever beter of anders moet presteren. Voorheen belde ik een collega van de provincie om een melding op te lossen; nu bel ik mijn "collega" van de opdrachtnemer. Veel opdrachtgevers denken dat een aannemer er alleen op uit is om geld te verdienen. Maar eerlijk is eerlijk: ik zat hier ook niet als ik niet betaald kreeg.'

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-5527

**BOMEN PLANTEN, VERPLANTEN,
SNOEIEN EN KAPPEN**

In 't Land 5a
4043 JM | Opheusden
06-549 071 17
info@ohbrienssen.nl
www.ohbrienssen.nl

Brienssen
Loon- en Aannemingsbedrijf v.o.f.